

ОСТАННЄ БАЖАННЯ

МЕЧ ПРИЗНАЧЕННЯ

КРОВ ЕЛЬФІВ

ЧАС ПОГОРДИ

ХРЕЩЕННЯ ВОГНЕМ

ВЕЖА ЛАСТІВКИ

ВОЛОДАРКА ОЗЕРА

СЕЗОН ГРОЗ

Ведимани, чи відьмаки, серед Нордлінгів (див.) таємнича й елітарна каста жерців-войовників, найправдоподібніше — різновид друїдів (див.). Маючи в народній уяві магічну силу й надлюдські здібності, **В.** мали ставати до битви проти злих духів, потвор і всіляких злих сил. У реальності, як майстри у володінні зброї, **В.** використовувалися вождями Півночі в племінних битвах, що точилися поміж ними. У бою **В.** впадали в транс, що викликався, як вважається, автогіпнозом чи засобами одурманювальними, билися вони зі сліпою енергією, залишаючись абсолютно невразливими для болю і навіть для серйозних поранень, що підсилювало перекази про їхні надприродні сили. Теорія, згідно з якою **В.** мали бути продуктом мутації чи генетичної інженерії, не знайшла підтвердження. **В.** є популярними героями численних оповісток Нордлінгів (пор. Ф. Делано, «Міфи й легенди народів Півночі»).

Еффенберг і Тальбот,
Encyclopaedia Maxima Mundi, том XV

Для того щоб заробляти на життя як кінний гонець, — говорив зазвичай Аплегатт молодикам, які вступали на службу, — потрібно дві речі: золота голова й залізна дупа.

Золота голова є необхідною, — повчав молодих гінців Аплегатт, — бо під вбранням, у пласких, прив'язаних до голих грудей шкіряних саквах гонець возить тільки відомості малого значення, які без побоювання можна довірити зрадливому паперу чи пергаменту. Насправді важливі, секретні звістки, такі, від яких багато залежить, гонець має запам'ятати й повторити кому треба. Слово в слово, а інколи це непрості слова. Вимовити важко, не те що запам'ятати. Аби запам'ятати, аби не помилитися, повторюючи, треба мати воістину золоту голову.

А що дає залізна срака — ого, про те кожен гонець швидко з'ясував сам. Коли доводилося йому перебувати в сідлі три дні й три ночі, труситися миль сто-двісті гостинцями, а інколи, якщо треба, й бездоріжжям. Ха, напевне, не увесь час сидить він у сідлі, часом злазить, відпочиває. Бо людина багато що витримає, кінь — менше. Але коли після відпочинку знову треба на кульбаку¹, дупа, здається, кричить: «Рятуйте, вбивають!»

А кому зараз потрібні кінні гінці, пане Аплегатте, — дивувалися інколи молоді. З Венґерберга до Визіми, наприклад, ніхто не доскаче швидше ніж за чотири, а то й п'ять днів, нехай би й на найшвидшому жеребчику скакав. А чарівникові з Венґерберга скільки треба, аби магічну звісточку передати до чарівника у Визімі? З півгодини, або

¹ Кульбака — застаріле: сідло.

й того менше. У гінця може кінь ногу збити, або грифон його роздерти може. Був гонець — і немає гінця. А чорнокнижницька звістка завжди дійде, дороги не втратить, не запізниться і не загубиться. Навіщо гінці, якщо всюди чародії, при кожному королівському дворі? Не потрібні вже гінці, пане Аплегатте.

Якийсь час Аплегатт і сам так думав, що вже нікому він не потрібен. Мав він тридцять шість років, був малим, але сильним і жилавим, роботи не боявся і мав, зрозуміло, золоту голову. Міг знайти собі інше заняття, аби прогодувати й себе, й дружину та відкласти трохи грошви на посаг для двох незаміжніх іще дочок, ще й допомагати тій, заміжній, чиєму чоловікові, безнадійному тюхтієві, все ще не щастило в справах. Але Аплегатт не хотів і не уявляв собі іншої роботи. Був він королівським кінним гінцем.

І раптом, після довгого забуття і принизливої бездіяльності, Аплегатт знову став потрібним. Гостинці й лісові тропи знову загули від копит. Гінці, як і в давні часи, знову заходилися вимірювати край, несучи звістки від міста до міста.

Аплегатт знав, чому воно так сталося. Знав багато, а чув іще більше. Від нього очікували, що зміст переданої звістки відразу забуде, зітре з пам'яті так, щоб не могли її пригадати навіть під тортурами. Але Аплегатт пам'ятав. І знав, чому королі раптом перестали зв'язуватися між собою за допомогою магії і магів. Звістки, які перевозили гінці, мали залишатися таємницею для чародіїв. Королі раптом перестали довіряти магам, перестали звіряти їм свої секрети.

Що було причиною раптового охолодження приязні між королями та чародіями, Аплегатт не знав, і його це не обходило. Бо ж королі, як і маги, були з його точки зору особами незрозумілими, непередбачуваними у вчинках — особливо коли часи ставали важкими. А те, що наставали важкі часи, неможливо було не помітити, міряючи країну від міста до міста, від замку до замку, від королівства до королівства.

На шляхах було повно війська. Щокроку зустрічалися колони піхоти чи вершників, а кожен зустрічний комендант був заклопотаним, знервованим, нелюб'язним і настільки пихатим, наче доля всього світу залежала від нього одного. Так само й міста із замками були повними збройного люду, день і ніч тривала там гарячкова метушня. Зазвичай

невидимі бургграфи й каштеляни зараз безперервно літали по стінах і подвір'ях, злі, наче оси перед грозою, дерлися, лаялися, віддавали накази й роздавали копняки. До фортець і гарнізонів цілими днями тягнулися обважнілі колони навантажених возів, оминаючи колони, що поверталися, їдучи швидко, легко й порожньо. Курилися шляхами табуни неспокійних тріліток — прямо з полонин. Незвичлі до вудил чи до вершника в обладунку, коники весело користалися останніми днями волі, завдаючи конюхам чимало додаткової роботи, а іншим подорожнім — чимало клопоту.

Коротко кажучи, у гарячому, нерухомому повітрі висіла війна.

Аплегатт підвівся у стременах, роззирнувся навколо. Внизу, біля підніжжя гори, блищала річка, різко звиваючись серед лук та куп дерев. За річкою, на півдні, простягалися ліси. Гонець погнав коня. Час квапив.

Він був у дорозі вже два дні. Королівський наказ і пошта дісталися до нього у Хаґге, де він відпочивав після повернення з Третогору. Залишив фортецю вночі, галопуючи шляхом уздовж лівого берега Понтару, перетнув кордон із Темерією на світанку, а тепер, опівдні наступного дня, був уже над берегом Ісмени. Якби король Фольтест був у Визімі, Аплегатт доставив би йому послання ще цієї ночі. На жаль, короля у столиці не було — перебував на півдні країни, у Маріборі, віддаленому від Визіми десь двомастами милями. Аплегатт знав про це, тому біля Білого Мосту полишив шлях, що вів на захід, і поїхав лісами, у напрямку Елландеру. Трохи ризикував. У лісах усе ще гуляли білки, біда тому, хто потрапляв їм до рук чи підставлявся під лук. Але королівський гонець має ризикувати. Така вже служба.

Легко форсував річку — від червня не було дощів, вода в Ісмені значно знизилася. Тримаючись краєчку лісу, він дістався до шляху, що вів від Визіми на південний схід, у сторону ґномських гут, кузень та осель на Масиві Магакаму. Шляхом тягнулися вози, часто попереду йшли кінні роз'їзди. Аплегатт зітхнув із полегшенням. Там, де було людно, скойа'таелів не було. Кампанія проти ельфів, які билися із людьми, тривала в Темерії уже понад рік, переслідувані по лісах команди поділилися на менші групки, а менші групки трималися подалі від уторованих шляхів і не влаштовували на них засідок.

До вечора він уже був на західному кордоні князівства Елландер, на розстані поблизу селища Завада, звідки мав пряму й безпечну дорогу до Марібору — сорок дві милі битим, людним трактом. На розстані була корчма. Він вирішив дати спочинок собі й коню. Знав, що якщо вирушить на зорі, то, навіть не підганяючи коня, ще до заходу сонця побачить срібно-чорні прапорці на червоних дахах веж маріборського замку.

Він розсідлав конячку й сам відвів її, наказавши пахолкові йти геть. Він був королівським гінцем, а королівський гонець нікому не дозволяє торкатися свого коня. З'їв солідну порцію яєчні із ковбасою і чвертю петльованого хліба, запив квартою пива. Послухав плітки. Різні. У корчмі стояли подорожні з усіх кінців світу.

У Дол Ангра, довідався Аплегатт, знову дійшло до інцидентів, знову загін лирійської кавалерії рубався на кордоні із нільфгардським роз'їздом, знову Мева, королева Лирії, голосно звинуватила Нільфгард у провокації і закликала на допомогу короля Демавенда з Едірну. У Третогорі відбулася публічна страта реданського барона, котрий потаємно кумався з емісарами нільфгардського імператора Емгира. У Кедвені об'єднані у великий загін командо скойа'таелів влаштували різанину в форті Лейда. Як реванш за ту різанину людність Ард Каррайгу вчинила погром, замордувавши десь із чотири сотні нелюдей, які жили в столиці.

У Темерії, розповідали купці, які їхали з півдня, панують смуток і жалоба серед цінтрійських емігрантів, яких зібрано під штандартами фельдмаршала Віссегерда. Бо ж підтвердилася страшна новина про смерть Левеняти, княжни Цірілли, останньої з крові королеви Каланте, яку звали Левицею з Цінтри.

Розповіли також трохи страшних, зловісних пліток. У кількох селах на околицях Альдерсберга дійні корови раптом почали порскати кров'ю з вимені, а на світанку в імлі бачили Діву Мору, провісницю страшної погибелі. У Брюгге, біля лісу Брокілон, забороненого королівства лісових дріад, з'явилося Дике Полювання, галопуючий по небесах почет примар, а Дике Полювання, як всюди відомо, завжди провіщає війну. З півострова Бремерворд бачили корабель-привид, а на борту його — примару: чорного рицаря у шоломі, оздобленому крилами хижого птаха...

Гонець не прислухався довше — був занадто втомленим. Пішов до спільної нічліжної кімнати, звалився на лежанку й заснув наче колода.

На зорі він устав. Коли вийшов на подвір'я, трохи здивувався — не був першим, хто готувався у дорогу, а таке бувало рідко. Біля криниці стояв осідланий чорний жеребчик, а поряд, біля корита, мила руки жінка в чоловічому одязі. Почувши кроки Аплегетта, жінка повернулася, мокрими долонями зібрала й відкинула за спину буйне чорне волосся. Гонець уклонився. Жінка легенько кивнула.

Заходячи до стайні, він мало не зіткнувся із другою ранньою пташкою, якою була молода дівчина в оксамитовому береті, яка саме виводила назовні кобилу в яблука. Дівчина терла обличчя і позіхала, спираючись на бік своєї конячки.

— Йой, — муркнула, минаючи гінця. — Засну, може, на коні... Точно засну... Уаауаауа...

— Холод тебе збадьорить, коли розженеш кобилку, — гречно сказав Аплегатт, стягуючи з притолоки сідло. — Щасливої дороги, панянку.

Дівчина повернулася і глянула на нього, наче тільки зауваживши. Очі вона мала великі й зелені, наче смарагди. Аплегатт накину на коня чапрак.

— Щасливої дороги зичу, — повторив. Зазвичай-то він не був ані відвертим, ані говірким, але тепер відчував потребу у спілкуванні із ближнім, навіть якщо ближнім тим була звичайна заспана шмаркачка. Може, цьому сприяли дні самотності на шляху, а може, те, що шмаркачка трохи нагадувала його середню доньку.

— Хай вас боги бережуть, — додав, — від нещасливого випадку й злої пригоди. Удвох ви лише, до того ж жінки... А часи зараз недобрі. Усюди небезпека на шляху чигає...

Дівчина ширше розплющила зелені очі. Гонець відчув холод на спині, пройняли його дрижаки.

— Небезпека... — озвалася раптом дівчина дивним, зміненим голосом. — Небезпека — вона тиха. Не почувеш, коли прилетить на сірих пір'ях. Я мала сон. Пісок... Пісок був гарячим від сонця...

— Що? — Аплегатт завмер із сідлом, зіпертим на живіт. — Що ти говориш, панянку? Який пісок?

Дівчина сильно здригнулася, витерла обличчя. Кобила в яблука труснула головою.

— Цірі! — різко крикнула чорноволоса жінка з подвір'я, поправивши попрягу й в'юки на чорному жеребчику. — Поспішай!

Дівчина позіхнула, глянула на Аплегатта, закліпала віями, як ніби була здивованою його присутністю у стайні. Гонець мовчав.

— Цірі, — повторила жінка. — Ти там заснула?

— Уже йду, пані Йеннефер!

Коли Аплегатт нарешті осідлав коня і вивів його на подвір'я, за жінкою і дівчинкою не було вже й сліду. Когут заспівав протяжно й хрипко, розгавкався собака, серед дерев відізналася зозуля. Гонець заскочив у сідло. Пригадав раптом зелені очі заспаної дівчини, її дивні слова. Тиха небезпека? Сіре пір'я? Гарячий пісок? Та дівчина, мабуть, несповна розуму. Багацько зараз таких є, пришелепуватих дівчат, скривджених у дні війни мародерами та іншими гультьями... Так, точно несповна розуму. А може, просто заспана, вирвана зі сну, не прокинулася ще? Дивовижно, які люди інколи нісенітниці плетуть, коли на світанку все ще між сном та дійсністю перебувають...

Знову пройняли його дрижаки, а між лопатками стрельнуло болем. Він помасажував кулаком плечі.

Коли вже був на маріборському тракті, дав коневі п'ятами й перейшов у галоп. Час підганяв.

У Маріборі гонець відпочивав недовго — й дня не минуло, а вітер знову свистів у нього у вухах. Новий кінь, шпакуватий жеребчик із маріборських стаєнь, ішов швидко, витягаючи шию і замітаючи хвостом. Миготіли придорожні верби. На груди Аплегатту давили сакви із дипломатичною поштою. Дупа боліла.

— Тьху, аби ти в'язи собі скрутив, літуне засраний! — крикнув йому вслід візник, натягуючи віжки запряжки, сполоханої шпакуватим, що промайнув поряд кар'єром. — Ич, як гонить, наче смерть його за п'яти лиже! А жени, жени, дурбецелу, від кирпатої все одно не втечеш!

Аплегатт витер око, що сльозилося від скачки.

Учора він передав королю Фольтесту листи, а тоді процитував таємне послання короля Демавенда.

— Демавенд до Фольтеста. У Дол Ангра все готове. Ряжені чекають наказу. Попередній строк: друга липнева ніч після нового місяця. Люди мають висадитися на другому березі на два дні пізніше.

Над шляхом літали зграї вороння, каркаючи різко. Летіли на схід, у напрямку Магакаму й Дол Ангра, у напрямку Венгерберга. Їдучи, гонець повторював подумки слова секретного послання, яке, за його посередництвом, король Темерії слав королю Едірну.

Фольтест до Демавенда. Перше: Стримаймо акцію. Мудрили скликають з'їзд, мають зустрітися і радитися на острові Танедд. Той з'їзд може все змінити. Друге: пошуки Левенятка можна припинити. Підтвердилося. Левенятко мертве.

Аплегатт ударив шпакуватого жеребчика п'ятами. Час квапив.

Вузьку лісову дорогу було забито возами. Аплегатт сповільнився, спокійно підклучував до останньої із довгої колони повозок. Зразу ж зорієнтувався, що крізь затор не пропхається. Про те, щоб повертатися не могло бути й мови — занадто великою була б витрата часу. В'їжджати ж у багнисту гущавину, щоб об'їхати затор, також не дуже його тішило, тим більше що вже сутеніло.

— Що тут сталося? — запитав він у візників останнього транспорту в колоні, у двох дідуганів, із яких один, здавалося, дрімав, а другий — не жив. — Напад? Білки? Кажіть! Бо я поспішаю...

Раніше, ніж хтось із дідуганів зумів відповісти, з голови колони, невидимої серед лісу, долунали крики. Візники в поспіху застрибували на фургони, репіжили коней і волів під акомпанемент вишуканих прокльонів. Колона важко рушила з місця. Дрімаючий дідуган отямився, ворухнув бородою, цмокнув на мулів і шмагонув їх по задах віжками. Дідуган, який здавався мертвим, ожив, відсунув солом'яного бриля з очей і подивився на Аплегатта.

— Гляньте на нього, — сказав. — Поспішає він. Ич, синку, пощастило тобі. Саме ти вчасно доскакав.

— Вірно, — ворухнув бородою другий старець і підігнав мулів. — Вчасно. Якби ти ополудень під'їхав, стояв би разом із нами, чекав би, як проїзд звільниться. Усі ми поспішали, але довелося чекати. Як поїдеш, коли тракт закритий?

— Тракт був закритий? Яким то чином?

— Жахливий людоджер там, синку, об'явився. На лицаря напав, що самудвох із пахолком по тракту їхав. Лицарю, кажуть, довбешку разом із шоломом відірвав, коню кишки випустив. Пахоллок зумів звіятися, говорив, що жах там, що начебто увесь гостинець червоним від юшки був...

— Що то був за монстр? — запитав Аплегатт, стримуючи коня, аби продовжити розмову із візниками возу, що повз не поспішаючи. — Дракон?

— Нє, не дракон, — сказав другий старець, той, у солом'яному брилі. — Казали — мандигора чи ялось так. Пахоллок говорив, що летюча бестія, жах яка велика. А завзята! Думали ми — зжере собі лицаря та й полетить — та де там! Сіла на дорозі, курва її мати, й сидить, сичить, зубиськами блискає... Ну й заткнула шлях, наче корок фляжку, бо хто під'їхав та потвору побачив, віз кинув — та гайда назад. Стало там тоді возів із півмилі, а навколо, сам бачиш, синку, гущавина й баюри, ані об'їхати, ані завернути. Тож стали ми...

— Хлопів хоч дупою їж, — пирхнув гонець. — А стояли наче барани! Було б сокири узяти та палюгами й вигнати тварюку з дороги, або й убити!

— Ага, кілька спробували, — сказав дідуган за віжками, цмокаючи на мула, бо колона рушила швидше. — Трійко гномів з купецької охорони, а із ними ще четверо новобранців, які до Каррераса в фортецю йшли, до війська. Гномів тварюка жахливо пошматувала, а новобранці...

— Дременули! — закінчив другий дідуган, після чого соковито й далеко сплюнув, точно влучивши у вільний простір між задами мулів. — Дременули, ледь оту мандигору побачили. Один, кажуть, у штани надристав. О, дивися, дивися, синку, то він! Оночки він!

— Та що ви мені тут, — трохи занервував Аплегатт, — засранця хочете показати? Не цікаво мені...

— Не теє! Потвора! Потвора вбита! Вояки її на фуру кладуть! Бачте? Аплегатт підвівся на стременах. Незважаючи на сутінки та на роззяв, які стовбичили навколо, він роздивлявся підняте солдатами величезне блідо-жовте тіло. Нетопирині крила й скорпіонів хвіст потвори безвладно волоклися по землі. Крикнувши хором, вояки підняли труп вище й звалили його на віз. Запряжені в нього коні, видно занепокоєні смородом крові й стерва, заіржали, смикаючи дишлом.

— Не зупинятися! — крикнув дідуганам десятник, який командував солдатами. — Далі їхати! Проїзд не забивати!

Дідуган підігнав мулів, віз підскочив на колії. Аплегатт штурхнув коня п'ятами, порівнявся із ними знову.

— Вояки, видно, бестію затовкли?

— Де там, — заперечив дідуган. — Вояки, як прийшли, тільки рота на людей роззявляли, лаялися. То тобі стій, то тобі вперед, то се, то те. До потвори не поспішали. Послали за відьмаком.

— За відьмаком?

— Так було, — запевнив другий дідуган. — Комуś згадалося, що на селі відьмака бачено, тож по нього й послали. Проїжджав потім він повз нас. Волосся біле, морда паскудна та ще й страшний меч на спині. Години не минуло, як хтось спереду крикнув, що зараз можна буде їхати, бо відьмак бестію уконтрапупив. Тоді ми й рушили нарешті, а тут, синку, акурат і ти під'їхав.

— Ха, — сказав Аплегатт замислено. — Стільки я років дорогами ганяю, а відьмака ще не зустрічав. Бачив хто, як він із потворою тією справився?

— Я бачив! — закричав хлопець із розкуйовдженою чуприною, під'їхавши з іншого боку воза. Їхав на охляп, правлячи худою, кольору гречки, шкапою за допомогою недоуздка. — Усе я бачив! Бо біля солдат був, на самісінькому передку!

— Гляньте на шмаркача, — сказав дідуган, який правив возом. — Молоко під носом, а як мудриться! А батогом не хочеш?

— Та нехай уже, батьку, — втрутився Аплегатт. — Скоро розстань, я на Каррерас поїду, а раніше знати хотілося б, що там із тим відьмаком було. Кажи, малий.

— А було так, — почав швидко хлоп, їдучи ступою поряд із возом, — що прибув отой відьмак до військового коменданта. Сказав, що зветься Герант. А комендант на те: як звешся — так звися, краще до роботи берися. І показав, де потвора сидить. Відьмак підійшов ближче, подивився хвильку. До потвори було зі стайе чи й більше навіть, але він тільки здаля глянув і відразу каже: це, каже, мантикора винятково здоровезна і що вб'є її, якщо йому двісті крон дадуть.

— Двісті крон? — аж захлинувся на те другий дідуган. — Що він, здурів геть?